

ויזרע יצחק

ר"ת	יציאת שבת	כניסת שבת	ת"א	יוצא לאור ע"י מדרשת	ד' סיון תשס"ח
21:10	20:28	19:23	ת"א	"ויזרע יצחק"	פרשת השבוע: "נשא"
21:09	20:25	19:04	י"ם	בני-ברק	הפטרה: "ויהי איש אחד"
21:10	20:27	19:24	חיפה		אבות פרק ו'

הגייגים מהפרשה

"כי יפליא לנזיר נזיר נזיר" (במדבר ו, ב)

בהפטרה נאמר שהמלאך ציוה את אמו של שמשון: "ועתה השמרי נא, ואל תשתי יין ושכר..." וכל זאת מדוע? "כי נזיר א-לקים יהיה הנער מן הבטן". זאת אומרת, היות ושמשון עתיד להיות נזיר, לכן על אימו להיזהר משתיית יין ומלהיטמא למת. וזה חידוש. כי לא מצאנו שלאמו של נזיר תיאסר שתיית יין. אומר בעל ה'אור כשלמה': כי מכאן למדנו כלל גדול לכל עניין, אי אפשר לדרוש מבנים שיהיו נזהרים בהתנהגותם יותר מההורים. אמנם מהתורה, אמו של שמשון אינה מחויבת שלא לשתות יין, אבל מאחר שהיא צריכה לגדל את בנה הנער להיות נזיר, לא יעלה על הדעת שהיא תקפיד שלא יבוא כל משקה שכר לפיו אבל בו בזמן היא תתיר לעצמה את השתייה. כך, לא תצליח לעולם לגדל את בנה להיות נזיר. וכך הוא הכלל בחינוך "אי אפשר לחנך ילד ללא הדוגמא האישית של הדמות המחנכת".

יברכך ה' וישמרך (במדבר ז, כד)

ברכת כהנים נאמרה בלשון יחיד "יברכך" - כי הברכה העיקרית הנחוצה לבני ישראל היא האחדות. ועוד: "יברכך ה' וישמרך", אמרו חז"ל: יברכך ה' בממונך וישמרך מן המזיקים, כלומר יברכך ה' בממון וישמרך שלא יהיה הממון מזיק לך, שלא יהיה עושרך "עושר השמור לבעליו לרעתו".

"ביום השני הקריב נתנאל בן צוער נשיא יששכר" (במדבר ז, יז)

הגר"י ניימן זצ"ל בספרו "דרכי מוסר", מביא את הסברו של הסבא מקלם לפשר אריכותה של התורה בקרבנות הנשיאים, ומבאר שהתורה רצתה ללמדנו בזה כיצד מתייחסים אל היחיד כאשר הוא מאוגד בתוך הכלל. כאשר, למשל, רבים עושים מצוה מסויימת ניתן היה לחשוב שהכלל כולו נחשב ליחידה אחת, ובהתאם לכך אין הבחנה פרטית במעשיהם של היחידים המרכיבים את הכלל. פרשת הנשיאים מלמדת אותנו שבשמים אין מתייחסים אל הרבים כאל כלל אלא שמחים עם כל יחיד ויחיד כאילו היה יחידי בעולם. בשום אופן אין אהבת הקדוש ברוך הוא לאיש ישראל ושמחתו בו מתמעטת בגלל שישנם עוד רבים שעשו את המצווה כמוהו. לכן, באותה המידה ששמח ה' בקרבנו של נחשון בן עמינדב, שהקריב ביום הראשון, שמח גם בקרבנותיהם של שאר הנשיאים, והדבר מוצא את ביטויו בפירוט שפירטה התורה אצל כל אחד מהם. הפירוט הרב בקרבנו של נחשון הוא גילוי של שמחה ואהבה לכל יחיד, אהבה שלא נפגמה פגימה כלשהי על ידי היעשות המצוה על ידי רבים. כל זאת משום שלא כמידת בשר ודם - מידתו של הקדוש ברוך הוא. כאשר יש לאדם אחד בנינים רבים אהבתו מתפצלת ומתחלקת ביניהם. במאזן כללי כל אחד זוכה פחות לתשומת לב מכפי שהיה מקבל אילו היה בן יחיד. לעומת זאת, אהבתו של הקדוש ברוך הוא הינה ללא גבול. לעולם לא יהיה הבדל אצלו ביחס אל היחיד בין אם הוא יחידי או חלק מהכלל.

מזה אפשר לדון וללמוד גם על צרות הבאות על הכלל, רחמנא ליצלן. כך למשל, בשואת יהודי אירופה, אל יחשוב האדם שהקדוש ברוך הוא דן רק את הכלל, וכאילו גורל היחידים נקבע מכח ההשקפה על הכלל. מחשבת פיגול היא זו! האמת היא כי החשבון נעשה עם כל יחיד ויחיד; ואם ישנם כאלה שאינם צריכים לסבול הם ניצולים.

גם צערו של הקדוש ברוך הוא על עם ישראל אינו צער אחד הכולל את כולם. אלא כאשר האומה נמצאת בצער מצטער הקדוש ברוך הוא בצערו של כל אחד ואחד ואחר על כל יחיד: "קלני מראשי קלני מזרועי". אכן בנינים יחידים אנו לפני המקום. (ילקוט לקח טוב)

אין לעיין בעלון בשעת חתמלח

נא לשמור על קדושת הגליון

לקבלת העלון ישירות לתיבת הדואר האלקטרוני שלך, נא שלח מייל לכתובת זו: yosbh1@gmail.com

העלון מוקדש לע"י

חביבה חיה בנימין בת גורג'יה ז"ל
גלב"ע יא' ניסן תשס"ז

יצחק בנימין בר שורין ז"ל
גלב"ע יג' אדר ב' תשל"ג

יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל
גלב"ע יג' אדר ב' תשס"ח

ת.נ.צ.ב.ה

"ואיש את קדשיו לו יהיו, איש אשר יתן לכהן, לו יהיה" (במדבר ה, י)

אומר ה"חפץ חיים": רמז יש כאן לעיקר גדול וחשוב שצריך אדם לזכור בכל רגע מימי חיו, כי רכושו האמיתי הוא אך ורק פירות עמלו הרוחני, עניין הקדושה בהם הוא מתעסק, היינו לימוד התורה, קיום המצוות, צדקה וגמילות חסדים וכו'. הם ורק הם קניינו הנצחיים, ורק הם ילווהו עד לפני כסא הכבוד בבוא יום פקודה. על כן מחובתנו לטפח ולהרבות בקניינים הנצחיים שכן מהרכוש הגשמי לא יוותר מאומה.

בעניין זה, מסופר על דון יצחק אברבנאל שהיה שר האוצר האהוב של מלך ספרד. שונאיו, שקינאו באהבת המלך אליו ובהצלחתו, העלילו עליו בפני המלך שהוא מועל בכספי האוצר ונוטל לכיסו ממון רב, ודרשו בתוקף מהמלך שיחקור את העניין, המלך לא האמין אך לא עמד בלחץ השרים והזמין את השר לחקירה ובה תבע ממנו שיציג לו רשימה מפורטת של כל נכסיו. השר בקש שהות להכין את הרשימה וכאשר התייצב השר בפני המלך, נקב סכום שהיה נמוך משמעותית משווים האמיתי של נכסיו. המלך, שידע שהסכום שננקב הוא פחות הרבה משווים האמיתי של נכסי השר, כעס מאוד וציוה להחרים את כל הנכסים לאלתר. כשנרגע המלך פנה אל השר ושאלו כיצד העז להגיש הערכה כזו נמוכה. ענה לו השר ואמר: "אדוני המלך! אמנם ערכתי רשימה נוספת, ובה כל הנכסים שברשותי, אך הם אינם שלי, כי בכל עת יכול אדוני המלך להחריםם ולא יהיו שלי יותר (כפי שבאמת היה). אך הסכום שנקבתי הוא סכום הכספים שנתתי לצדקה. כספים אלו שלי הם, איש לא יוכל לקחת אותם ממני". שמח המלך על התשובה הנכונה והחזיר לו את נכסיו.

חג השבועות

"ויהי כל השופר הולך וזוזק מאד משה ידבר והא-לקים יעֲזָו... (שְׁבוּת יט, יט)

כל האידאולוגיות בעולם התחילו בקול תרועה רמה ונגמרו בקול ענות חלושה... כמו הקומוניזם ששלט בעולם ביד רמה ומאות מיליונים האמינו בו בכל מאורם, ובתוך שבעים שנה קרס והתמוטט ולא נותר ממנו מאומה. ה"אידאולוגיה" האחת והיחידה שכל הזמן "הולכת וחזקה" היא התורה. וזו עוד ראה שהתורה היא משמים. שלשת אלפים ושלש מאות שנה ללא שום שנוי כקוצו של יוד. מי הכיר אז שצריך יום מנוחה בשבוע? אף אחד. לא היו אז שום תנאים סוציאליים. מי הביא את כל הרעיונות הנעלים לעולם? התורה שלנו. וזה מה שנאמר: "קול השופר הולך וחזק", כולם קבלו את זה. ובסוף יהיה שכולם יקבלו את כל התורה כולה.

מִנְהַג אֲכִילַת מַאֲכָלֵי זֶלֶב בְּזֶמַן הַשְּׁבוּעוֹת

מנהג ישראל לאכול מאכלי חלב בחג השבועות. טעמים רבים הובאו למנהג זה, להלן מספר טעמים:

- א. חג השבועות הוא חג מתן תורה, והתורה נמשלה לחלב, שנאמר: "דבש וחלב תחת לשונך".
- ב. במתן תורה התחייבו בני ישראל לקיים את התורה ומצוותיה, ובכללן: איסור נבלה, חובת השחיטה, דיני הכשר הבשר והכלים, וכיוון שלא יכלו באותו היום להכין את כל הדרוש לאכילת מאכלי בשר, נאלצו לאכול מאכלי חלב.
- ג. בקרבנות החג נרמז ר"ת חלב: "וביום הבכורים בהקריבכם מנחה חֲדָשָׁה לַה' בַּשְּׁבַעֲתֵיכֶם".
- ד. החלב הוא המזון היחיד שאפשר להתקיים עליו בלבד (מאכל התינוקות). אם אדם אוכל רק לחם הוא נשאר צמא ואם הוא שותה רק מים הוא נשאר רעב. החלב מספק גם את הרעב וגם את הצמא של האדם. כך התורה, שכאמור נמשלה לחלב, מספקת גם את הצמא וגם את הרעב הרוחני של האדם.
- ה. יש הסוברים כי ביום זה נמשה משה מהיאור, ולא רצה לינוק אלא מחלב של אשה עבריה.
- ו. זכר לשני הלחם שהיו מקריבים בחג השבועות, אוכלים שני מאכלים: חלב ובשר.
- ז. ח'ל"ב' בגימטריה 40. כנגד ארבעים יום ששה משה במרום לאחר מתן תורה.
- ח. הר סיני, שעליו ניתנה התורה, נקרא "גבנונים" על שהוא צח ולבן כגבינה.
- ט. ועל פי הסוד בשר (אדם) רומז לדין. וחלב (לבן) רומז לרחמים. וזה מסמל את הפיכת הדין לרחמים.

מִנְהַג קִישוּט בֵּית הַכְּנֶסֶת בְּפְרוּזִים וְעֲנָפִים

בקהילות רבות נהוג לקשט את בית הכנסת בענפי אילנות ובפרחים. הסיבות לכך הן:

- א. בחג זה נידונים על פרי האילן.
- ב. להזכיר את מעמד הר סיני שהיה מכוסה בפרחים וירק.

לע"נ ר' יוסף בן חמו בר טובה ז"ל – נלב"ע ז' סיון ת.נ.צ.ב.ה.

לע"נ לבנה הלל בת לויזה ז"ל – נלב"ע ח' אייר תשס"ח ת.נ.צ.ב.ה.

הארות והערות ניתן להפנות לבן חמו יוסף 052-3268315 yosbh1@gmail.com

גמ"ח תפילין "יד יצחק" – בני ברק

ברשותנו מבחר תפילין רש"י (ספרדי, אשכנזי, איטר) להשאלה בטלפון: 052-3268315

חברת הבקשות "מאיר השחר" ומדרשת "ויזרע יצחק" בני ברק

שירת בקשות נוסח מרוקו ("שיר ידידות") ערב שבת (בשבתות החורף) - 20:00 בית כנסת "תורת ישראל" קרית הרצוג ב"ב

לימוד פיוטים ובקשות נוסח מרוקו יום ששי - 14:00 בית כנסת "תורת ישראל" קרית הרצוג ב"ב